

VENDIM
Nr. 418, datë 25.6.2014

PËR GRUMBULLIMIN E DIFERENCUAR TË MBETJEVE NË BURIM¹

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të nenit 18 të ligjit nr. 10463, datë 22.9.2011, “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve”, të ndryshuar, me propozimin e ministrit të Mjedisit, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Qëllimi i këtij vendimi është përcaktimi i afateve dhe masave për grumbullimin e diferencuar të rrymave të mbetjeve për të reduktuar sasinë e mbetjeve që do të depozitohen përmes:

- a) optimizimit të grumbullimit të mbetjeve;
- b) sigurimit të grumbullimit të diferencuar të mbetjeve në burim;
- c) promovimit të ripërdorimit të produkteve;
- ç) përgatitjes së veprimtarive të ripërdorimit;
- d) përmirësimit të cilësisë së riciklimit të mbetjeve.

II. OBJEKTI

Objekt i këtij vendimi është realizimi i grumbullimit të diferencuar për këto rryma mbetjesh:

- a) Letër/karton;
- b) Metal;
- c) Plastikë;
- ç) Qelq.

III. PËRKUFIZIME

Termet e përkufizuar në nenin 3 të ligjit nr. 10463, datë 22.9.2011, “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve”, të ndryshuar, kanë të njëjtin kuptim edhe në këtë vendim, ndërsa me termet e mëposhtëm nënkuptohet:

a) “Mbetje të riciklueshme të thata”, një grup mbetjesh ku përfshihen rrymat e mbetjeve: letër/karton, metal, plastikë, qelq, materialet e të cilave, nëpërmjet çdo operacioni rikuperimi, ripërpunohen për t’u shndërruar në produkte, materiale apo substanca për t’u përdorur si për qëllimin fillestar, ashtu edhe për qëllime të tjera.

b) “Mbetje të pariciklueshme”, një grup mbetjesh të parrezikshme të cilat nuk mund të rikuperohen, të ripërdoren dhe të ripërpunohen për t’u shndërruar në produkte, materiale apo substanca për t’u përdorur si për qëllimin fillestar, ashtu edhe për qëllime të tjera.

c) “Mbetje të riciklueshme të njoma”, një grup mbetjesh, ku përfshihen rrymat e mbetjeve të frutave dhe perimeve të pagatuara, mbetjet e biodegradueshme të gjeneruara nga kopshtet, si bar ose kërcëj lulesh, bimë dhe degë pemësh, mbetjet nga krasitjet etj.

ç) “Njësi e qeverisjes vendore” ka të njëjtin kuptim si në ligjin nr. 8652, datë 31.7.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e qeverisjes vendore”.

d) “Optimizim”, gjetja e alternativave me koston më efektive dhe performancën më të lartë në grumbullimin e diferencuar të mbetjeve.

IV. AFATET DHE MASAT E PËRGJITHSHME PËR GRUMBULLIMIN E DIFERENCUAR TË RRYMAVE TË MBETJEVE

1. Bashkitë e kategorisë së parë, në përputhje me përcaktimin e nenit 3 të ligjit nr. 10119, datë 23.4.2009, “Për planifikimin e territorit”, të ndryshuar, përcaktojnë, brenda datës 31 dhjetor 2016, masat e përshtatshme për grumbullimin e diferencuar të mbetjeve të paktën për rrymat e mbetjeve të mëposhtme:

- a) Letër/karton;
- b) Metal;
- c) Plastikë;

¹ Ky vendim transponon kërkesat e nenit 11 të direktivës kuadër të mbetjeve 2008/98/EC “Mbi mbetjet”.

ç) Qelq.

2. Njësitë e qeverisjes vendore, të tjera nga ato të përcaktuara në pikën 1 të kësaj ndarjeje, marrin, brenda 31 dhjetorit 2018, masat e përshtatshme për grumbullimin e diferencuar të mbetjeve, të paktën për rrymat e mbetjeve të përcaktuara në pikën 1 të kësaj ndarjeje.

3. Masat e referuara në pikat 1 dhe 2 duhet të merren në përmbushje të kërkesave minimale të përcaktuara në aneksin I, që i bashkëlidhet këtij vendimi dhe është pjesë përbërëse e tij.

4. Njësitë e qeverisjes vendore, brenda datës 31 dhjetor 2020, duhet që, për përgatitjen, ripërdorimin dhe riciklimin e mbetjeve të ngurta, ku përfshihen letra, metali, plastika dhe qelqi, të arrijnë objektivin, minimumi në 50% të peshës së përgjithshme të mbetjeve të gjeneruara në vitin 2014.

5. Njësitë e qeverisjes vendore marrin masat për grumbullimin e diferencuar të mbetjeve në burim, duke u siguruar qytetarëve minimalisht një sistem grumbullimi mbetjesh prej tri grupesh për:

- a) mbetje të riciklueshme të thata;
- b) mbetje të riciklueshme të njoma;
- c) mbetje të pariciklueshme.

V. OBJEKTIVAT PËR RIPËRDORIMIN DHE RICIKLIMIN E RRYMAVE TË MBETJEVE

1. Objektivat specifikë, që duhet të arrihen nga njësitë e qeverisjes vendore për ripërdorimin dhe riciklimin e mbetjeve sipas peshës, duhet të jenë, si më poshtë vijon:

- a) Letër/karton (60%);
- b) Metal (50%);
- c) Plastikë (22.5%);
- ç) Qelq (60%).

2. Objektivat e ndërmjetëm duhet të parashikohen nga njësitë e qeverisjes vendore në planet e tyre të menaxhimit në përputhje me nevojat lokale dhe mundësitë aktuale. Objektivat e përcaktuar në pikën 1 janë të detyrueshëm për t'u arritur nga njësitë e qeverisjes vendore të çdo niveli.

3. Në planet vendore të menaxhimit të mbetjeve, të cilat duhet të hartohen në përputhje me planin kombëtar dhe planin rajonal të menaxhimit të integruar të mbetjeve, duhet të parashikohen masa e metoda për arritjen e objektivave brenda afateve të vendosura.

VI. BASHKËPUNIMI NDËRMJET AUTORITETEVE

Me qëllim arritjen e objektivave të parashikuar në pikën 1 të ndarjes V, njësitë e qeverisjes vendore bashkëpunojnë në kuadër të rritjes të integruar të instalimeve, në përputhje me nenin 22 të ligjit nr. 10463, datë 22.9.2011, "Për menaxhimin e integruar të mbetjeve", të ndryshuar, për të bërë të mundur grumbullimin maksimal të diferencuar të mbetjeve, ripërdorimin dhe riciklimin ose depozitimin në një prej instalimeve më të afërta, të përshtatshme me metodat dhe teknologjitë e nevojshme, me qëllim sigurimin e një niveli të lartë mjedisor dhe të mbrojtjes së shëndetit publik.

VII. TARIFA E MBETJEVE

Tarifat, që duhen paguar nga prodhuesit e mbetjeve, përcaktohen nga njësitë e qeverisjes vendore, në përputhje me pikën 3 të nenit 16 të ligjit nr. 8652/2000, "Për organizimin dhe funksionimin e pushtetit vendor". Tarifa duhet të mbulojë kostot e menaxhimit të mbetjeve nga grumbullimi deri në pikën e fundit të depozitimit.

VIII. RAPORTIMI PËR ZBATIMIN E KËTJË VENDIMI

1. Çdo njësi e qeverisjes vendore i raporton në mënyrë periodike, brenda datës 31 janar të çdo viti, të dhënat për grumbullimin e rrymave të mbetjeve dhe objektivat në Agjencinë Kombëtare të Mjedisit.

2. Agjencia Kombëtare e Mjedisit i përpunon të dhënat në nivel kombëtar për sasinë totale të mbetjeve të grumbulluara në mënyrë të diferencuar dhe objektivat e arritur, i regjistron ato në regjistrin e krijuar për këtë qëllim, i pasqyron në raportin e gjendjes së mjedisit dhe ia raporton ministrisë brenda datës 28 shkurt të çdo viti.

3. Ministria, mbështetur në të dhënat e Agjencisë Kombëtare të Mjedisit, harton raportin për zbatimin e këtij vendimi, si pjesë integrale të raportit për zbatimin e ligjit nr. 10463, datë 22.9.2011, "Për menaxhimin e integruar të mbetjeve", të ndryshuar, të parashikuar në pikën 1 të nenit 66, brenda 30 tetorit 2017, dhe më pas çdo tre vjet.

4. Format, që do të përdoret për përcaktimin e kërkesave për llogaritjen e objektivave dhe hartimin e raportit, të parashikuar në pikën 3, së bashku me informacionin që duhet përfshirë në të, përcaktohen me urdhër të ministrit. Raporti referuar pikës 3 duhet të plotësojë kërkesat minimale të përcaktuara në aneksin II,

që i bashkëlidhet këtij vendimi dhe është pjesë përbërëse e tij.

5. Agjencia Kombëtare e Mjedisit, njësitë e qeverisjes vendore dhe institucionet e tjera përkatëse duhet t'i sigurojnë ministrisë çdo informacion tjetër për përgatitjen e raportit të parashikuar në pikën 3.

6. Raporti referuar në pikën 3 publikohet në faqen elektronike zyrtare të ministrisë dhe bëhet i disponueshëm për publikun.

IX. AUTORITETET KOMPETENTE PËR ZBATIMIN E KËTJË VENDIMI

1. Njësitë e qeverisjes vendore janë përgjegjëse për marrjen e masave për arritjen e objektivave sipas afateve të përcaktuara në këtë vendim.

2. Agjencia Kombëtare e Mjedisit është përgjegjëse për grumbullimin dhe përpunimin e të dhënave të parashikuara në këtë vendim.

3. Ministria është përgjegjëse për mbikëqyrjen e zbatimit të këtij vendimi.

X. SANKSIONET

Shkeljet e dispozitave të këtij vendimi, kur nuk përbëjnë veprë penale, përbëjnë kundërvajtje administrative dhe ndëshkohen sipas nenit 62 të ligjit nr. 10463, datë 22.9.2011, "Për menaxhimin e integruar të mbetjeve", të ndryshuar.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Edi Rama

ANEKSI I KËRKESAT MINIMALE PËR GRUMBULLIMIN E DIFERENCUAR TË MBETJEVE (Referuar paragrafit 6 të seksionit IV të këtij vendimi)

1. Përcaktimi i kufijve administrativë të zonave të shërbimit të mbetjeve dhe të zonave përgjegjëse, duke përcaktuar qartë kush është përgjegjës për dispozitat e shërbimit të mbetjeve;

2. Përcaktimi i zonave kufi midis njësive lokale, kur lindin pasiguri dhe konflikte për shkak të disa njësive të qeverisjes vendore, të cilat nuk ofrojnë ndonjë shërbim për menaxhimin e mbetjeve;

3. Informacion mbi prodhuesit e mbetjeve duke siguruar të dhëna të vlefshme se cila njësi e qeverisjes vendore do t'i grumbullojë ato;

4. Vlerësimi i volumit dhe specifikimit të llojit të mbetjeve që do të menaxhohen (informacioni përfshin të dhënat aktuale dhe të dhënat e mëparshme – për një periudhë 5 - 8 vjet në lidhje me popullsinë brenda zonës së tyre të përgjegjësisë, karakteristikat e tyre, numrin dhe përbërjen numerike mesatare të familjeve, llojin dhe kategorizimin e njësive të biznesit; industrisë dhe institucionet, numrin e ndërtesave të bashkisë, edukimin, ndërtesat sociale ose të kulturës; njësitë shëndetësore brenda zonës së informacionit);

5. Informacioni shtesë mbi zhvillimin e mëtejshëm të të dhënave mbi familjet dhe bizneset në qytet duke specifikuar llojin e qëndrimit (banorë të përhershëm ose banorë të përkohshëm), si dhe banorët që jetojnë ilegalisht në zonat pranë kufijve të qytetit;

6. Përcaktimi i skemës së grumbullimit të mbetjeve dhe transportit të mbetjeve; kjo shpesh mund të përfshijë ose të shoqërojë aktivitete të tjera, të tilla si: ndarjen e mbetjeve, përpunimin, transferimin, etj.

Analiza dhe vlerësimi i situatës aktuale dhe/ose vendimi për përmirësimin e skemës ekzistuese ose të planit për të filluar një shërbim të ri duhet të përfshijë:

a) Pikat e grumbullimit të mbetjeve do të përmbajnë një ose më shumë kontenierë (zakonisht sistemin me tre kosha);

b) Frekuencën e grumbullimit të mbetjeve;

c) Kamionët dhe kontenierët e mbetjeve;

d) Përmirësimi i rrugëve të kamionëve.

Përzgjedhja e llojit të përshtatshëm të kontenierit në përputhje me sistemin e mbetjeve minimalisht prej tre koshash të përcaktuar në pikën 8 të këtij vendimi.

ANEKSI II KËRKESAT MINIMALE PËR RAPORTIMIN (Referuar paragrafit 14 të seksionit VIII të këtij vendimi)

Në nivel kombëtar:

1. Përshkrimi i metodave të grumbullimit të mbetjeve;
2. Përshkrimi i metodave të regjistrimit të sasive të rrymave të mbetjeve;
3. Të dhënat e mbledhura dhe informacioni siç është përshkruar në pikën 5 deri në 10 të këtij aneksi;
4. Vlerësimi i përgjithshëm mbi objektivat e arritur të rrymave të mbetjeve.

Në nivelin e qeverisjes vendore:

1. Të dhënat për mbetjet e gjeneruara sipas çdo rryme në periudhën e raportimit;
2. Peshat e përgjithshme për çdo rrymë mbetjeje të grumbulluar në mënyrë të diferencuar;
3. Peshat e përgjithshme për çdo rrymë mbetjeje nga lloji i materialeve përbërëse;
4. Lloji i mbetjeve të grumbulluara;
5. Si janë grumbulluar mbetjet;
6. Kush i ka grumbulluar mbetjet;
7. Sa shpesh janë grumbulluar mbetjet;
8. Identifikimi i kontraktorëve të përfshirë në grumbullimin e mbetjeve;
9. Destinacioni i mbetjeve;
10. Sasia e mbetjeve të trajtuara/përpunuara dhe lidhja/marrëdhënia me sasinë e grumbulluar.